

l. florus
Dialogus luciani cum recommendacione
bermi francisci petrarche
Dialogus luciani q inscribitur caron
Judicium iouis de montefort et
Historia orestis in Culum
Oro marci tully ciceronis
pro marco marcello ad p. c.
Oro invectiva contra catelinam
Basilius magnus
Exple magni turci
Latinum ydeoma p religiosis
Elegancie latinitatis augustini p.
una cum suo epistolari
Exple augustini mancini

L. Annei flori Epithoma hoc emendatum
fridianus pighinutius lucensis Et Joo Wit-
tigisere imprimendum curaverunt. Quod
arte sua Conradus gallicus In oppido lip
tzensi perficit xii. Calend. Junii Anno
salutis M°. CCCC° lxxx septimo 1487

[redacted]

A. 1523

Andr. Ju. U. n.
Univer
Crato:

Iustins libelli este possessor nicolaus dumpkowsky et este emptus pro novem grossos.
Apud magistrum Gromnycky

Jhus Maria Anna

Epistole breues Magistri pauli Niauis

Paulus Niauis arcium Magister venerando viro Andree Hubner archidiacono Tobnēsi cōmēdatoriqȝ in plawen: domino suo colendissimo S. p. d.

Magnam solet vim et litterarum quandam incredibilez: et ad
dicendum prope singularem adolescentibus vtilitatem afferre
scribendi preceptio Cum ocio fruatur liberiore et nulla eum ce
leritas preueniat. tum propter simulacrum quod prestat sermo
ni/velut non nullam ipsius similitudinem ac demum amicis
simo cuiqȝ explicat siquid ad eum perferre voluerit. addo lati=
nitatis familiaritatem que iuuenibus bone indolis iter osten=
dit quo valeant ad optimarum arcium cacumina peruenire.
si forte dixero vir prestantissime atqȝ optime fore hanc discipli
nam/tanqm̄ certamen ad quod a pueris nos preparamus!
Dum gramatice solemus inseruire: varijsqȝ deriuacionibꝰ dic
cionum: et regulis ad apte Dispositeqȝ loquenduz/nulla te ha
beat ne ammiracio quidem. palam est: atqȝ in promptu perfec
tam locucionem eorum esse finem que in prima etate primum
condiscunt et ad quod longe vehemencius impelluntur! a pre
ceptoribus suis. que cum ita sint/mei colligendi causa/episto
las varias quas et in conficiendis epistolis exemploꝝ loco po=
suerim et quas ad amicos in gerendis scripserim negocijs/in
libellum redegi! a discipulis plurimum rogatus Et licz a mar
co Cicerone alijsqȝ per multis oratoribus multa vel genera epis
tolarum: librique scripti sunt vt necessarium non videatur no=
uas in lucem educere. tamen priscorum virorū littere fere om=
nes de vetustissimis sunt rebus quarum alique. non solum ab
vsu remote verumeciam omnino aut perierunt: aut in alias

res mutate sunt Itaqꝫ conferre haud parum cēsebam primum
epistolas breues / que essent discipulis vt imitacio quedam in
librum colligerez deinde paulisper longiores / quas mediocres
nūccupaui postremo pene ꝓlixas Et que omnes de rebus nos-
tris fuerint ex quibus ceu e speculo contueri poterint quo pac-
to littere dictantur et dum in ea doctrina firmiores fuerint ad
fastigia summorum virorum accedere Interscribendum autē
dominacio tua occurrit quam cum ab ineunte etate vt precep-
torem optimum ardenciore complexus amore Nunc vero nō
secus ac soleo firma charitate prosequor. libellum epistolarum
ad te mitto sicuti ad censorem : animaduersoremqꝫ ipsius quas
ob res precor obtestorqꝫ eo suscipias animo quo paulus tui
amantissimus ad te mittit. Vale.)

Epistola reprehendens scribendi tarditatem

Dhortabar te interdum ad me scriberes. factus autem es tardiusculus Nec scribendi officium amplius curas equidem reor / vel amiciciā nostram minorem esse quam fuerat: vel dicendi preceptionem nunc paruifacere. at nihil est / quod eque cupio quam litteras tuas! in quibus antiquū inter nos amorem non esse extinctum cognoscam Etsi immemor mei aliquando fuisses / profecto scribēdi munus te in memoriam / reducet quod ego quoque pariter faciam: ac proinde complacere semper studebo. vale.)

Responsio

Rguis me scribendi tarditate. et quasi nūc debilius opinaris amicicie munus. fateor litterarum assiduitas familiaritatē gignit: atque nutrit. sed quid me culpas obsecro? Nam crebrius ad te scripserim quam scripta tua acceperim. fac sis celeriusculus litteris tuis qua in re gratissimum mihi feceris. et firmiorem reddes amiciciam nostram. vale.)

Rex vngarie aduersus ducem Johannē de sagana arma mouet

Ama est in patria nostra regem. Vngarie aduersus ducem iohannem de sagana arma moturum. displicet toti schlesie solicitaque est: et varijs modis conatur an huiusce litem: ac principum disceptacionem posset lenire. quid futurum sit deus nouit pacem omnes et precantur et optant. hec iam noua te scire tametsi minus iocunda scribereque ad te placuit. vale)

Responsio

Cribis rem non tantum duci Johanni periculum verū eciam toti schlesie presagientem. si prouincia: ciuitatesque in ea sapiunt summo laborabunt studio: nullique parcent labori donec principum illorum discordiam intercipiant. alioquin agri deuastabuntur rapientur pecora. et nec amicus: nec hostis erit satis tutus. vale)

Epistola narrans exercitum de
vngaria venisse in schlesiam

Verum erat presagium tuum vt veniente rege vngarie minus fore vel amicos tutos: vel hostes. q̄mprimum ex vngaria copie sunt educte omnis cessat mercatura. agri cultus relinquitur. viarum aditus latronibus obsessi ac demum deuastantur et ville: et opida non satis munita. si leciora forent pre manibus: leciora quoq; ad te scriberem. vale.)

Responsio

Doleo tam insigni terre: atq; fructifere quod huiusmodi iam incomodum ab vngaris patitur Nec dubium est si rex ipse copias eduxerit / qui ferum populū predabundumq; habet quin agri populabuntur ac tota schlesia varia subibit pericula Te oratum facio q̄mprimum possis quo se turba populiq; multitudo conferet significare velis. in quo maxime tuū erga me officium cognoscam. vale.)

Epistola notificans regem vngarie
magnam glogauiam obsedisse

Postulasti te cerciorem redderem quid vngarie regis exercitus facturus: aut quo se recipere velit Illud iam et firmiter scito ipsum glogauiam magnam obsedisse / que ciuitas melior est ducis Johannis de sagana. quam cum expugnauerit / facile est reliquas ciuitates obtinere. hec certa sunt et vera alijs narrare possis. vale.)

Responsio

Ex magna me habet āmiracio qua velit cōfidencia dux iohannes regie potencie resistere. que cum solennem vrbem wennā sibi subiugauit latissimis fossis / muris subductis: ac flumine nauigabili septā facile opidū illud haud satis munitū contra hostium impetū munitū obtinebit Tu vero que in temporis tractu agentur ad me scribere non desine.)

De Glogauie dedicione

Frater meus minor natu pridie ex schlesia ad me venit retulit enim ducem Johannem de sagana fortiter quāq; re

gis vngarie expedicionē propulsasse. adeo vt ne vi quidē vrbē glogauiā expugnare potuit / sed nimiū diu obsessa / demū eā fame coheruit. et incole regi sese dederūt hec te scire mō volui.

Responsio

Antiqua regis consuetudo est / plerasqꝫ vt ipse ciuitates quas obsessione infestat primum circumdat corona: ac nouissime fame torquet. sic wennam: sic nouam ciuitatem: sicqꝫ alias vrbes plurimum insignes in dedicionem redegit Tu vero dabis operam / vt quo se multitudo hec recipiet: aut contra quem arma mouere ad me scribes. vale.)

Quod sarraceni in lusaciā se recipiunt

Vanprimuz Rex vngarie magnam glogauiam: ceteraqꝫ opida que ad ducatum ducis Johannis pertinebant sibi subiugauit sarracenos ad lusaciaz traduxit: famaqꝫ est marchioni Johanni belluz indicere: ducibusqꝫ saxonie. hec apud nos diuulgata sunt. de quibus te cerciorem facere placuit.)

Responsio

Arracenos esse in castris: atqꝫ adeo in fine ducatus principum nostrorꝫ / ne obscurum quidem est / sed fere omnibus notuz Jdcirco principes nostri arma mouent: eisqꝫ obuiare statuerunt. extimescenda sunt pericula / et maiora qm̄ etas aut nostra vnqm̄ nouit: aut progenitorū nostrorꝫ. deus det pacem: tranquillaqꝫ tempora id omnes precamur. vale.)

Quod studium sequendum
est et magis profuturum

Um anceps: ambigueqꝫ sentēcie Nescio quā disciplinā aggrediar/ que maiorem esset allatura vtilitatem: consului multos / nullus tamen eandem quam alius commendauit scienciam: ille dyaleticis inherere suasit: alius rethorice postremo nōnulli philosophos collaudabant. decreui autem te vnū sequi in capescendis consilijs Jdcirco significacione innotesce obsecro quam tu doctrinam studio ac demum amore prosequere: eam ipsam et ego amore amplectar. neqꝫ vnqm̄ certe a meo hoc proposito discedaz. vale.)

Responsio

Ngenia varia sunt. nec omnes eiusdem rei capaces sum⁹ tum ex natura: tū ex consuetudine diuersa aggrediamur ob quam rem nec vlla te teneat amiracio/si alius aliam nanciscī conatur scienciā Interplerasq; maxime dicendi preceptionem arbitror. ea vna certe pluribus cōducit disciplinis. in qua cum elaboraueris/paul iam quauis hesitacione ꝑfectum sencies.

De comodacione libri
vel alterius rei

Nimus est aliquando velle Quintiliani librum intueri nec ego quemq; scio qui vel pocius me posset participem facere: vel per spaciū huiusce temporis cōmunicare. Te rogo igit̄ cōiunctissime fautor librum ipsum: autorēq; denegare nō velis sed transmittere cum eo (quē cernis) tabellatore. proquo tuo erga me amico officio semper tibi complacere studebo.)

Responsio

Iligenti animo conaris precibus quasi nōnullis quintiliani librum velis a me extorquere. nonne certum habes charissime fautor: omnia mea tibi esse cōmunia. recipe librum autoremq; et quoad volueris pro tuo vtere arbitrio. vale.)

Filius ad patrem quia
vulneratus est vt subueniat

Nfortunium circumdedit me: tantoq; impetu aggressum vt ne illud quidem pacientissimo esset tollerabile vulneratus sum vehementissime: contususq; acriter/exalandam vsq; animam/enormibus quibusdā lesionibus confectus rogo optime genitor presidium quoddam transmittas/ne offensus sic vulneratusq; ex hominum vita migrarem. vale.)

Responsio

Ventus ille tibi prenunciatus fili. sed nemini fidem adhibuisti. piam aspernatus es patris vocem: profuturāq; ammonicionem eius. et nisi malum vlcisci malo non possem nullum a me haberes auxilium. recipe munus hoc quo curari possis. valencior tandem cum eris vitam emenda. vale.)

Pater filio scribit vt
vxorem ducat

Meus es heres patrimonij tui Morte extincti sunt fra=
tres tui omnes. et si antea cupiebam te litteris incumbere
Jam vero mutatus. placet igitur vt vxorem ducas. domumqz
et fundum possideas. copulabo tibi virginem speciosam qua
cum vitam duces felicissimam. vale.)

Responsio

Ab ineunte etate complacitum ire volui et tibi: et matri
mee perdulcis genitor. precepisti litteris incumberez pa
ratus fui nunc sentencia mutatus iubes ducere vxorem presto
sum. nunquam reuera in eo quod tibi videtur lentus ero. vale.)

Jnquirit infirmitatem

Venerunt mecum qui fragilez te esse dixerunt. sed non po=
tuerunt hij an grauis esset infirmitas referre. siquis est im
petuosus dolor: aut febris aliqua / que valitudinez tuam tor
quet mihi significato. et medicum accersire festinabo. vale.)

Responsio

Debilis sum fateor: sed infirmitas parua est: et minuta.
Necqz eciam confert propter exiguam fragilitatem medicuz
vocare Nam spero eam prope diem abituram. habeo tamen
humanitati tue graciam quod tantam mei curam geris. vale.)

Jterum de morbi
inquisicione

Volui scire morbum tuum. et de hoc nihil scribis magis
enim sollicitussum quam antea extiteram. ex re interdum par
ua magna succrescere solet. manifesta obsecro quid infirmita=
tis paciaris. tum vero si facilis est acquiescam. vale.)

Responsio

Estimabam me abdere velle onus id infirmitatis mee sed
assiduis nunc postulas litteris manifestem. faciam hoc
quamquam indecorum est me illa reserare. fui cum quibusdam in=
collacione. et nimietas forte aut potus: aut cibi id debilitatis
attulit. hec sunt que postulas. vale.)

Inquirit potatores

Ntellexi sane exordium morbi tui. nihil nūc amplius de illo queram. sed expone tu mihi qui nam sunt cum quibus interconferendum necessitatis terminos excedebas. tū postea q̄ mihi cordi est pandere non tardabo. vale.)

Responsio

Si tanta mihi copulatus esses amicicia / haud quaq̄m id tibi exponerem! quandoquidem turpitudine: et infamie non caret. tamen enodabo Nam fuerunt sutores quidam et fabri! quibus summum est gaudiuz potum habere. non ad necessitatem solum. verumeciam ad superfluitatem hij enim effecerunt vt plusq̄m natura sufferre potuit portarem. vale.)

De nouitate a peregrino suscepta

Eregrinus quidem apud me habuit hospicium retulit bohemie quendam surrexisse episcopum! qui hereticaz prauitatem auget probat: atq̄ confirmat. sed credere nolui! quandoquidem terriuagi sepe. incognita pro certis affirmant siquid de re illa percipies ad me scribere festina. vale.)

Responsio

Veris de bohemorum facto. precaris ad te scribaz de episcopo amplificante prauitatem eorum. velim me mentiri sed nihil cercius est / q̄m q̄ vetus error vehementissime innouatur adest episcopus: adest demonis nunccius adest romane ecclesie hostis. certa res est firma. vale.)

De notificacione infortunij alicuius ciuitatis

Vdisti quondam leodiensiuz cladem cum expugnati ipsi et trucidati miserabiliter fuerant. culpa eorū fuisse rumor erat omniuz Nunc paululum emersi in errorem pristinum inciderunt. horrenduz dictu / non solum dominum abiecerunt sed ferro quoq̄ iugulabāt. nefandū facinus si secularis. fuisset multo vero deterius cū sit episcopus. hec ad te scribere libuit.

Responsio

Raue est auribus tanta que predicas audire Nescio qua

lis res est! q̄ vrbs illa olim speciosissima nunc tociens ruinam patitur vereor ne plaga superorum sit: aut vetus illud verbum verissimum nihil tam stabile quin cadat interdum. vale.)

De modo accipiendi
occasionem scribendi

Vondā sepius ad me scripsisti. sed ignoro iaz qua re prepeditus omnino siles. velim tamē a te scire (vt recipias scribendi occasionez) wilhelmo principe extincto/ vbi cōiunx ei9 mā̄sissz Nā antea quibusitis opinabatū si mortē obiret fugitiuā fore d thuringia. gratū mihi faceres si hec ad me scriberes

Responsio

Ex vxore principis ad te scribā exoptas. faciaz te cerciorez his litteris Naz a ducibus saxonie obtinuit omne datuz sibi dotaliciū a principe wilhelmo. hec mihi de ipa cōstat.

Persuasio vt ad vniuersi
tatem se quis conferat

Ira res est iohānes te in puerilibus his quiescere. in quibus nec ad alciora peruenias: nec famam sciencie assequaris. festina precor ad vniuersale studium! in quo fons est et perfectio disciplinaruz: et tantaz adipisceris vtilitatem quā tam/ nec tu quoqz excogitare audes. vale.

Responsio

Niuersitatez ingredi iocundū est! quibus presto sunt diuicie Cum vero pauper sim. nulle mihi opes! spernor a quibusqz gymnasijs Noli amplius persuadere vides enim inopiam mihi obstare. vale.)

Patri renuncciatum est filium ad
Magisterium se non submisisse

Vit denuncciatum fili mi te magistrandum fore. atque integre omnes compleuisse et lectiones: et exercicia Nudius tercius alius superuenit qui contrariuz dicebat et non parum ego turbatus. quod quid nam tibi obstaculo sit non intellexi fac quantocius significabis/ vt q̄ tibi fuerit impedimento scire possem. vale.)

Responsio

c Ompleui amantissime pater vt aijs ad magisterij gradū. Et proposui me tum submittere. sed fecit error qui non dum sedatus est. in magistrorum indignacionez incidi Eraz vnus de his qui rogabat ne nos cingulo aggrauaret. quod ꝑ flagicio quodā habitū est. hec inqm̄ causa est optime genitor.

De causa iusta coram iudice amissa

n Osti optime fautor iustissimam me causam habere con tra vicinum meum. sed ad iudicem postq̄m peruentū est ad ipsosqꝫ assessores omnem perdidi causam. tam iniqua fo- rensium est et hominum existimacio. caue ne aliquando et tu ad iudicium accedas. vale.)

Responsio

Doleo te causaz perdidisse cū vicino tuo Nec facile cogita tu est/quo pacto negociū id tam equuz amisisti. nisi vna res in mentez venisset/ꝙ iudex aduersario tuo fauet. caue pre terea et tu quoqꝫ ne amplius cum eo periculum incurras. vale.

An ad Alchamiam
se applicare debeat

h Omo extraneus nuper aduenit magnalia de alchamia loquens. iurabat se sancte scire artem et quidem verissi- mam sed carere instrumentis et ea pecunia vt compararet. is spopondit parua pro re informaturum me doctrinam Nolui facere te nesciente. si videtur tibi attemptabo. vale.)

Responsio

q Vanq̄m vera sit ars: et certa alchamie tamen pauci asse quuntur. permulti eciam comperti/mencientes se scire predicant. nec paucas ipsi deceperunt. placet preterea ne in- uoluas te in fruticosam illam prouinciam. vale.)

Pro consilio ad quem statum
se quis applicare debeat

c Vm etate profectus: et vt dicunt virilem assumpsi togā. nec scio iam ad quem statum me applicabo. in quo vitā ad calcem vsqꝫ perducerem. cum vero mihi ceteris coniunctior

sis peto persuadeas quid aggrediendū sit facies amice si huic meo improbo desiderio non desis et huius ego beneficij nunquam ero immemor. vale.)

Responsio

q Vem debeas amplecti statum rogas. et cum puericiā exuisti scire potes que tibi et facienda sunt: et fugienda ceterum satis faciam tue peticōni nihil melius censeo cū litteratus sis religionem diligas inter omnes autem minorum fratrum perfectior est: pleniorq̧ sanctitate. si intraueris emendacione quadam vitam tuam meliorabis. vale.)

Ad idem de statu minorum

q Vanq̄m omnibus in rebus secuturus ego consiliū tuum in hac profecto vna remouebo Nam vita minorū dura est prope dixerim durissima. ego aūt in mollibus a cunabulis enutritus. sustinere certe nequirē. inutile ē. psuadere noli. vale

Responsio

Itam aijs duram minorum et ego pariter dico. sed si animo specularis quale premiū sequatur laborē dixeris suauem dulcemq̧ nam eterna pro caducis meremur. que si pensare voles optimam postea leuissimamq̧ religionem existimabis.)

De consilio an conferat vxorem quis ducat

m Agna mihi quondam fuit appeticō si suauis amice religionem intrarem aliquam. nunc mutata condicio mea est et nihil felicius autumo q̄m adherere mulieri statui mecum velle ducere aliquam qua cum terminarem vite mee spaciū. multis est contrarium peto quod tibi videtur litteris mandes.

Responsio

v Xorem ducere delectabile est: atq̧ vita amena. siquis honestam elegerit. atq̧ discretam sis vero cautus quia tales rare sunt mulieres et fenicis instar in lucem prodeunt. postea penitudini nihil loci est. longa emptio irreuocabilis tractacō. mihiq̧ semper suspecta. vale.)

Vt libros repositos
vendere nequit

Osuit apud me. N. iudicis libros quosdam officiorum
Tullij. is pecijt diligencia procurarem qm̄primum ven=
derem nunc nemo est/qui non modo non emat: sed ne intero
gat quidem pro illis. siquando ad eum venias sibi denuncia
to. quod promereri erga te studebo. vale.)

Responsio

On multi dies preterierunt iudicem conueni: ostendiqꝫ
litteras tuas. proinde verbis explicaui diligenciam tuaꝫ.
quam habuisti cum libris. aijt enim non minorem graciam se
tibi habere q̄m si omnes vendidisses. vale.)

Infirmitas notificatur amico

Eprimor infirmitate: multisqꝫ incomodis afficior. cer
te scio qui ante in rebus meis gaudebas: nunc te ceu pro=
prijs infortunijs dolere. ita coniunctionem nostram existimo
si vtrisqꝫ nobis cōmunia sint/et secunda: et aduersa Nam et
feliciores euentus tibi patefactos splēdidiores reputaui: sic q̄ꝫ
aduersos casus leuiores quos nōnunquam retulerim. ꝙ et te fa
cere vehementer exopto. vale.

Responsio

Nfirmitate tua angor/certe non minus q̄m si ipse mor=
bo quodam infestarer. accipio tamen animum ꝙ tanti
me facis/vt dolorem tuum leuioreꝫ reris/mihi eum pro ve=
tusta inter nos dilectione patefactū. siquid enim sencies q̄ tibi
prodessem/et laboribus: et rebus presto sum. accersire medi=
cum: aliaqꝫ afferre paratussum: promtusqꝫ si tibi videbitur.)

De infortunio ciuitatis et ꝙ
respublica ad improbos delata est

I intelligas quo in statu sit respublica ciuitatis nimiruꝫ
tristaberis! qui non secus ac propriā fortunaꝫ eam curas
ti en in manibus est improboꝝ. a quibus ruinam sedulo pati r̄
ego reuera cum animo repeto eam quondam floridam fuisse:
et iam prope exitum esse/non satis flere possuꝫ temporis hui⁹

condicionem. illa enim tibi nota eſſe volui. ſcio enim ſi tuo conſilio quippiam preſtare valeres nihil obmitteres. vale.)

Reſponſio

Oleo rempublicam vrbis veſtre adeo deſertam eſſe! que olim ſpecioſiſſima erat. ac triſtandum eſt vt ad manus derelictorum peruenit Etenim ſcio (niſi deus auertat) nec vnq̄m quieturos / donec que ſuper eſt ad nihilum veniat Nempe ſi mea opera poſſem ſubuenire laboribus non parcerez. ſencio autem me fruſtra conari. qua propter nec quid futuruz ſit predicere valeo. dij bene proſpiciant. vale.)

De aduentus preſtolacione aliculus et epiſtolis eius

c Stimabam te in nundinis eſſe / iampridem expectabaz plures rogabam de aduentu tuo ſed nemo cerciorem me fecit poſtea quidem litteras tuas preſtolabar! vt ſaltem refrigerium ſuſcepiſſem ex epiſtola! longā poſt expectacionez meam. haud ignoras quale eſt negociū noſtrū. naz ſi diucius rem differas ambiguū nutanteq̄ animum mihi facies Tu q̄mprimū poſſis cauſam abſencie tue exponas admodum precor. vale.)

Reſponſio

n On res parua me hucuſq̄ retinuit. ꝓpoſui mihi nundinarium velle prebere. ac diſſencio principis noſtri cum marchione intentum meuz fefellit: timui periculū! ne forte in ſpoliatores incidiſſem. id egit vt domi torpere oportuit. dabis veniam. cum cauſa principi non mihi aſcribi debeat. vale.)

Detentus in nemore a latronibus refert amico

Ter nudius tercius arripui: ac te inuiſere expetebam. at cum ocius me in medio nemoris mouerē. e veſtigio latrones extenſis baliſtis me impetu quodā inuaſerunt. id cū non preſenſerim / non parū certe ꝑteritus eram. obſtupefactꝰ. nec quitq̄m loqui potui. per triduū me retinuerūt in vaſtis locis. poſtremo cum ſatis viſum eſſet liberuz me abire iubebāt Naz tali incomodo impeditus ad te properare nequiui. vale.)

Responsio

Raui animo: ac perturbato legi litteras tuas. quas plane sine fletu: meroreqꝫ cōspicari non poterā. accidit causa mea/ꝙ in latrones atroces incidisti. tandem vero leticia perfusus ꝙ liberum te abire voluerunt. amplius te non vocabo. sed prope diem tecum fuero. vale.)

Repatriare volens scribit pro comite ad alium

Upio patriam inuisere: ac comparare vestitum quo me conseruabo per hyjemem tediosuꝫ est vnum solum: difficileqꝫ ambulare. siquidem iocundum reputarem cum te comitem viderem! mihiqꝫ vie consocium. tu si eundem habes animuꝫ itineri para. acceptus fuerit parentibus aduentus tuus! ceterisqꝫ familiaribus gratus. vale.)

Responsio

Portune venerunt littere tue! quibus mihi fecisti notuꝫ ꝙ te oportet vestitus gracia patriam inuisere Nam ideꝫ mihi animus est: eademqꝫ sentencia. quamobrem cum alijs in rebus familiarem te ostendisti: tum in his amicissimum ego me accigam vt cum volueris viam aggredi nulla in me mora sit. vale.)

Conqueritur de paupertate et se ab omnibus derelictum

Epauperatus sum: nec quitquam amplius habeo. qui antea me amabāt iaꝫ vicio maxīe afficiūt. omēs quondā amici abscesserunt modo: nec quid facturus sum intelligo. desperacio mihi proxima est! et ante oculos versatur. respice periculum meum! vt caucior esse in rebus tuis possis. vale.)

Responsio

Oli desperare queso. accipe animū. si hodie derelict⁹ es: atqꝫ oppresus a fortuna/cras sortem sencies meliorem eciamsi omnes te deserunt amici ego te nunquam derelinquā. ac postremo que possessionis mee sunt tibi cōmunicabo. vale.)

De vngarorum ruina
a turcis perpessa

c Tsi infidelium gens in populum cristi sepe numero victoriam obtinuit nunqm̄ tamen cruce signati maiorez passi sunt ruinam / qm̄ nostro euo. equidem per multos ipsi vngaros necarunt! qui antehac victores turcorum extiterunt meror enim quibusuis est accolis! quandoquidem simile ipsi periculum verentur. hec vt scires volui. et quo in statu intelliges esset ecclesia. vale.)

Responsio

Aedfeci litteras fletu meo. quibus iam innotuisti ecclesie casum. opinor profecto deum nobis irasci cum sponsam roseo eius redemptam sanguine violari sinit. magnitudo scelerum: ac hominum prauitas plagam illam meruit. atqz vehementer demum timeo / ni mortalium vita emendetur maiorem super nos euenturam correctionis castigacionem.)

De obtinendo beneficio
et obitu collatoris

e Stimabaz me adepturuz pigue quoddam beneficiuz sed quo ego tempore debui collacionis graciā obtinere. princeps wilhelmus (in cuius manibus vis collacionis ipsa steterat) morte preuentus est. sum itaqz vacuus cuiusuis stat⁹ Nā si quo tu posses me statu prouidere rem mihi pergrataz faceres neqz vnqm̄ abs te acceptabilius quippiam habuissem. vale.)

Responsio

c Ogas seruiciuz tibi subordinarez. optarez ducis vt collacionem obtinuisses. non qꝫ difficilis sim erga te ꝓmocione mea. sed quoniam paucissimi modo status sunt! hijs qui sacris gaudent congruentes. ego pro te vigilabo et quitquid laboribus industriaqz efficere possum nihil obmittam. vale.)

Narrant mercatores karolum
ducem Burgundie viuere

Ire rei narracionez audies! si vigilanti animo videre curabis epistolaz illam. venerunt mercatores / karolum vi

re burgundie ducez certis signis affirmāt difficile creditu est
at cū id qm̄plurimi predicāt / ancipitē mihi animū faciūt Tu
aūt quid sencias de hac re ad me scribas . gratissimū mihi erit .

Responsio

Ndubijs reb⁹ quis affirmabit ! presertim de parte tunc
magis ambigua . scis enim omnium hominum fuisse fa
mam ducez karolum apud schwitenses succubuisse neqꝫ mo=
do tam credulus sum vt paucis mercatoribus credam . habes
qꝫ de duce burgundie sencio . vale .)

Ciuitas in angustijs est propter
tirannidem principum

Juitas nostra in angustijs est : ac timore incredibili prin
ceps Cristoferus bauarie dux eam subiugare cupit postu
latqꝫ iuramentum homagij Ceterū cum priuilegio hactenus
gauisi / studiose resistunt . magna est principis potestas . ac
opidum forte est et populosam . nec quid euenturum sit intel=
ligo siquid possis ad me scribere curato . vale .)

Responsio

Cribis ad me ciuitatis timorē audio Nec illa sola est hu
iusce timore aggrauata . quenaz in seculo vrbs principes
tirannisantes non timet . spero deus singulari quadā bonitate
prouidebit ! ne rabid⁹ eoꝝ anim⁹ qꝫ cupit ad exituz perducat .

Thesaurus absconditus intimatur

Verunt certe qui promulgabant res magnas : ac claras
res absconditas in cotenheid Nec certe aliquem noui vn
qm̄ qui in his qm̄ tu nemoribus nocior fuisset Cur tamē (dij
boni) non occurris fortune ? festina obsecro naz pauculis die
bus acquires per spacium vite habundans sis . vale .

Responsio

Vltorum rumor est aureos quosdam montes fore in cotē
heit . sed neminem adhuc comperi qui in ea ditatus sit .
autumo famam illam popularium esse . atqꝫ inanem . fui se=
pissime in his nemoribus / et tamen cum nihil vnqm̄ offendi
nec deinceps illuc proficiscam . vale .)

Ad fratrem vt patriam
petat ac sacerdocium

(C)Vpiunt parentes optime frater sacerdocium velis accede
re et q̄m primum se offerret nunccius rogitabant ad te lit
teras scriberem. quocirca precor maiorē immodo patriam pe=
tas ipsis demum progenitoribus quid tibi cordi sit enodas.

Responsio

Tetus parentū sermo est perdulcis germane. opinātur et
ipsi quidē in sacerdocio prompta: parataqꝫ esse omnia.
sed longe secus est q̄m rati sunt. atqꝫ cum eis aliquando expo=
naz cuiusmodi sit et qualis defectus / vilipendunt quod mag
nopere curandum est. id agit facitqꝫ raro me patriam petere.

Ad patriam ꝙ frater patriā petere recusat

Vbes dulcissime parens / primo ex te genitor litteris mā
dem curaui id studiosissime: precatusqꝫ sum patriam in
uisere velit et sacris se applicare ordinibus! ꝙ magnopere ex=
optas. sentio vero ipsum ab hac intencione alienū. querit em̄
quasdā circuicionuz euasiones! quibus se putat tueri. et cum
nihil intelligerem me proficere scripciuncula mea / vehemen
ter doleo: ac scribendi declinabo officium. vale.)

Responsio

Abeo gracias tibi nate / ceteris longe fratribus carior: ꝙ
primo genito meo mentez meā plane innotuisti. certe em̄
nisi tuam in me q̄m maximaz ego dilexionez concepissez essem
turbatus Nunc solus es spes gaudiumqꝫ vite mee. vale.

Vt hallonum consuetndo notificetur

Res anni ferme elapsi sunt / cuz primū abscessit filiꝰ meꝰ
ceteris adolescēcior: nec vbi esset a quopiā scire potui tan
dē supuenit vector qui hallis ipm fore p̄dicauit. nedūqꝫ vidisse
in eoꝝ cōtubernio qui hallones vocāt. scribe ad me obsecro illo
rum mores vitāqꝫ vt quid cū illo facturꝰ sim p̄meditari queā.

Responsio

Allonum rogas condiciones Nescio qua forma eos
depingaz cognicionē. suscipias sunt prope in infimo

statu / nudi abiecti nigri et cuz eos videris apparet quasi ethiopes vidisse. ludo insudant in cotis velut porci quiescunt. mimi deteriores: hec sunt pauca quibus facile eos cognosces.)

Pater filium ꝙ hallo est increpat

Existimabam fili te bonis artibus insudare. et propediez remeare doctiorem ad patriam. sed dicunt hallonez te fore! a quo omnis decor discrecioqꝫ et honesta reputacio remota est cogita q̄mprimuz patriam petas. ego te ad statum aliquem decentem tibi conducentem applicabo. vale.)

Responsio

Iraris pater: et forte indignacioē cōmotus quando me hallonem intellexisti. parce perdulcis genitor Naz hanc vitam experiri volui. non malicia inductus: sed vt hanc viuendi tractacionem cognitam haberem. vale.)

Rex vngarie indignatur principibus saxonie

Indignatꝰ rex vngarie principibꝰ nostris propterea ꝙ extorsam iampridē pecuniā a ciuitatibꝰ contra turcos cesari porrexerūt! qui eñ bello afficit. scripsit em̄ sanctissimo nisi et a talibus cessant turcos velle adducere! et infanduz cristianis damnū inferre. illo semoto nihil est ꝙ ad te scribere possum.)

Responsio

Res abdita erat ciuitatibꝰ: et omnino incognita: opinantꝰ quiqꝫ eam vt predicabāt pecuniā pro cristiane religionis si de. et ꝙ magis est! sumus coacti eam distribuere summā. deo certe cōmittimꝰ! qui omnia aperta habet cuiꝰ culpa id accidit.

Arreptus apud puellam ad matrimonium compellitur

Jcolai vicini nostri vnicus cum quadam ipse arreptus puella nudum eum excipiebant e lecto: vulneribusqꝫ afficiebant ac postremo vitā nulla re alia tueri potuit q̄m vt eue stigio duceret in vxorem. homo est omnibus ferme ingeniosior audires cōpateris vtiqꝫ. ꝙ tam magna est hominum querela.

sis cautus (qui amore ardes) ne isimilem cades foueaz. vale.

Responsio

Urbatus sum plurimum nicolaum (ingeniosiorem pre omnibus) laqueo mulieris deceptum. satis amice amonicione tua me moues. equidē deinde solercia cauebo ne astucia femine aliquando me decipiat. vale.)

Penitudo derelicti studij

Ostergaui studium optimarum arciū: et mercature operam dedi Nunc segregatus a disciplinis nihil est quod mallemq̄ in litterarum gymnasijs incumbere. noctes diesq̄ torquor turborq̄z cum considero quid fecerim: presta roga consilium aliquod rursus ego ad doctrinam redirem. vale.)

Responsio

Visq̄ primū ꝯsilio debz: et matura deliberacōe pensare/ si quid esset factur⁹: ne qua sequeret̄ penitudo. tu vo egisti stolide litteraꝝ artē relinquēs/merito doles. optimū factū est parētib⁹ scribes: ipi te ab hoc negocio absoluēt atq̄ artib⁹ restituent.)

Veniam petit filius quod studium reliquid

Imēde pater cognosco me pecasse/ qn̄do philosophie. et omniū disciplinarū doctrinarū abieci. gliscenti iam animo redire cupio. igitur facio rogataz paternitatez tuaz auxilio esse velis: atq̄ in eo ipso consentire. dabo enim operam vt omnium conatu: solerciaq̄ semper inherere studio videar. vale.

Responsio

Unus abijt. libros ipsorumq̄ tractacionem deseruisti. et mercari placuit. nunc vero declinas: ac cordi est litteras amplecti. dic nate perdulcis quis te coegit disciplinas abiceres! sed ne durum te habere diceres parentem ero auxilio vt doctior in omni studiorū genere euades. hodie sero est/ cras dicas ad paternos lares me recipiam. vale.)

Epistola suadēs vt studiū relinquat

Uid rei est. N. q̄ per omē spaciū dieꝝ tuoꝝ singulos fere libros plegis. video te doctū prestantēq̄ scolarē et nihilo

minus depressus es: et infimo quasi in statu. indocti plusqm̄
tu venerantur. linque igitur huiuscemodi studium. surge oci
us et montes metallorumqꝫ foueas animaduerte. ꝙ cum fece=
ris ditaberis procul dubio. vale.)

Responsio

Jrtutes relinquere stolidū est: idqꝫ ꝑsuadere insipidi. sum
pauper existimacione tua fateor mea autē multis regib⁹
dicior. cōtentor in paucis. nulla mihi cupido! null⁹ feruor ad
pecunias. scienciarū cupidus sum: desideroqꝫ saluberrimum
philosophie splendorem noli secus conari non proficies.)

De florenorum accomodacione

Enit ad me bartold⁹ / egit nomīe tuo cuidā extraneo (ne
scio cuias) aliquos aureos accomodarē. isqꝫ cum nullas
a te attulit lrās recusaui ꝓpterea ꝙ neuter mihi satis erat specta
tus. siquid ex me velis litteris significato nihil certe denegabo

Responsio

Agna me tenet āmiracio / ꝙ is abs te postulauit pecuniā
quasi hoc meo faceret ex iusso. equidē nihil penitus de=
hoc nouerim. probe facis cum recusas. in eo profecto tuā spec
tatam intelligo prudenciam postea sic habeto vt nemini quit=
qm̄ propter me facies nisi litteris meis instructus. vale.)

Scribit pro beneficio in arce

Euenit ad me fama (vt reor) veraci. officiuꝫ quoddā
vacare in arce! fructuosum quidem: et pingue. et cū ma
xime fueris apud dominum reputacionis. neqꝫ tibi deneget
quitqm̄. venio exoraturus tuam iam robustam in me amicici
am / ad dictum officium me promouere velis. quod pro viri
bus studebo ingeniiqꝫ conatu promereri. vale.

Responsio

Flagitasti ꝙ maxime ad vacans nunc officium te ꝓmo
uerem vide primū an curialiū molestiam possis: ac acer=
bissimā ferre miseriaꝫ Nam inquietudo magna est: et cura pa
riter intollerabilis quasi. si volueris sollicitus esse: assiduusqꝫ
in labore faciam certe statum illum nansciscaris. vale.)

Quare vita curialium molesta dicatur

Vri aliũ vitaꝫ molestã apellas: et miserã vocitas. ego ĩta autumabã summaꝫ prorsus felicitatem in ea fore Te oro nũc mihi exponas sollicitudines ipsius et que tales miserie sũt deinceps vero me probauero: et quid senciã ad te scribam.)

Responsio

Ongus esset sermo prolixaqꝫ oracio / si iam om̃ia deberēꝫ enodare! que in aula principis miseriã inferũt. satis me dixisse putabo / vnicũ hoc cũ exposuero Naꝫ libertate carebis raro quiesces. pax nulla singula laboriosa. quitquid iusserit princeps feceris. et assidue aulicos canes tibi repugnare repies

Pro consilio de libro per furtum ablato

Iber meus rethorice artis sublat⁹ est. et furto quidē amis si. scio auteꝫ huius rei artificē. sed testimonio quodã (vt deberē) probare nequeo mihi vero / et molestũ est: et duruꝫ eo carere. si consilio tuo adesses / quo pacto librũ ipsum calliditate quadam acquirerem! rem mihi faceres gratissimam. vale.

Responsio

Tis auxilio sim vt librum amissuꝫ et furto quidē acquiras. iter vnũ est vnaqꝫ via / quo potiri valeas Nã si quē haberes quo cũ ipse familiaritatē haberet / huic describeres formaꝫ dispositionēqꝫ libri. atqꝫ is tũc diceret certe liber iste arnoldi est. posthac iure: et cũ satis magna cautela ab eo postulares

De inconstancia adolescentis

Enit ad me frater meus iunior natu / is scolas frequentauit in zwickaw. nec reuerti ad studiũ intendit. ceteri oẽs pene magnopere cõmendant particulare istud. at psuadere nequeo vt ad studiũ curs⁹ sese reciperet. cupio ex te intelligere pdulcis amice si quid notũ tibi esset: apertũqꝫ q̃mobrem recessit mihi innotesces ꝙ omni obsequio erga te promerebor. vale.)

Responsio

Vlta essent dicenda de inconstancia multoruꝫ scolarium sed vnũ id censeo ꝙ flocci faciũt bonarũ arciũ disciplinaꝫ et quitquid rectores eoꝝ: pceptoresqꝫ laudãt ipsi recusant ꝙ ad interituꝫ postremo reducit Illa sunt paucula quibus scire pos

sis. ac plane intelligere vnde exortuz sit quo pleriqꝫ seducūtur.

Nunc preciores libri q̄ꝫ quondā habent

Excitacōne quadā innotuit singularis necessari⁹ me⁹ frā cisc⁹ arnoldi / scolares iā taz preciosos habere libros: et exercicia q̄les nec vnq̄ꝫ nos habuim⁹ Nūc lōga me tenet āmiracio! ꝙ illo tpe hisce cum lectionib⁹ min⁹ sciant: atqꝫ nō sciunt qm̄ antehac. siquid tu sencies ꝓpediem fac me cerciorem.)

Responsio

Copia librorꝫ adest! cuiuscunqꝫ facultatis. afferunt impressores multitudinem. et siqua volumina quondam haud secus / ac aurū colebant̄ iam in manibus sunt. Non est difficile electā habere: inclitāqꝫ in om̄i sciēcia materiā. sed nemo est qui ꝯplecti̅ amore litterarū artes. hoc est signū inscios esse: ignarosqꝫ: et quasi debachantes scholarium cateruam.)

An venit antecristus

Certi sunt ex theologorum turba / qui antecristū natū esse affirmant: eūqꝫ dicunt machūmetuz fuisse. at ego crediderim nasciturū! ꝙ permulti sacris in sermonib⁹ exclamāt scribe ad me queso! quā tu de hac quidez re opinionez habes.

Responsio

Probabile est antecristū fuisse. naz multa ex signis: scripturisqꝫ magna racōe sibi possunt attribui et ecclesia spurcicia sua nō parū est diminuta: et ad nihilum redacta. membruz vtiqꝫ ingens ei⁹ est. sic reor et opinionē meā de ip̄o habes

Per frequenciaz ludi taxillorum aliquis infamatur

Jnfamatus es singuli de te loquuntur. propterea ꝙ ludo insistis quondam laudatus propter eximium litterarum amorem nunc datus vicio ex frequēcia taxillorum cursus. nec habitam assequeris laudem! ni opera sumoqꝫ labore virtutib⁹ insudes. et tibi reconciliabis parentes! in quorum iam dudūz fuisti indignacione. vale.)

Responsio

Audio iam rumorem de me sinistrum exortum parentesqꝫ

indignari. de quo profecto admodum doleo. at si interdum lu serim / non tamen putabam facile: citoqꝫ famam diuulgari. faciam deinceps ne vnqm̄ in ludo compertus fuero. vale.)

Ad primicias celebrandas inuitacio

Adinatus sum. accepiqꝫ sacros caracteres illos / quibus sacerdotalis dignitas perficitur. prope est primicias cele brabo. et cum plerosqꝫ rogatos velim amicos meos: tum inpri mis presenciam tuam expto. tu si tantisper complacere mihi studebis nihil est ꝙ amplius ex te velim. vale.)

Responsio

Ratulor nūc apprime / ꝙ diuinos illos ꝯsecutus es ordi nes etsi ceteris plurimū placere volui / maxīe aūt societati tue sic me accingā vt gaudio tuo: ac festiuitati huiuscemōi nō de ¶ fuero.

De spoliacione: necnon interfectione a latronibus

Cripsi ad te semper iocunda / quibus / et tu hilarior: et nos iocundiores factisimus Nunc rem notifico lamēta cione plenam. scio equidem (cum expressero) te tristari Naz petrus reijnhardi amicissimus vtriqꝫ nobis spoliatus est: et a latronibus interfectus. scis quantus erat in re / et priuata: et publica. tantus quippe meror omnibus est. vt cuz audires nō posses nō maxime dolore. at qualis mihi iaz animus sit scies ex ea qua copulati fuimus amicicia. vale.)

Responsio

Em dolendam ad me scribis Nam cum petrus arnoldi hominū fuerit iustissimus: ac pene vtilissimus tuz ami cis. tuz vero ciuitati quis temperet a lacrimis. vnuz tamen no bis est remediū ꝙ ipse quoqꝫ iustus erat: et ad deū ꝑuenire ipsa existimacō est tu eciā cū prudēs sis existimacionē nō preter eas.

Narrans aliquem se incolumen a latronibus euasisse

Vrbatus erā vehemēter. et nō ad minorē concitatꝰ tristi ciam qm̄ si ego passus fuissem damnuz: ipsumqꝫ infortuniuz Nunc letor ꝓpterea ꝙ amicus noster saluꝰ incolumisqꝫ euasit

Necq̃ ignoro vt añ lamẽtacionẽ / affect⁹ : ita et nũc gaudere . at
q̃ȝ propediem tecum fuerit ! vt oculis conspicari poteris .)

Responsio

Quanta concitatus fuerim hilaritate / quando petrũ . N
saluum intellexi . nullis reuera possem / vel verbis expli-
care : vel sermõe at q̃ me visitabit / facit quidẽ amicicia nostra
ãtehac que firma erat : et quasi vinculũ quoddã indissollubile .
et iam pro illo nunccio graciaȝ tibi habeo amplissimaȝ . vale .)

Humilis quidam factus
consiliarius principis

Non te fugit quo fuit in statu heinric⁹ florigal : et q̃m hũi
li genere nat⁹ sit . en consiliarius principis est . ceteris fere
potencior omnibus . credo equidẽ sidus ip̃m habere prosperuȝ
vel acquisite fore virtutis . quid autẽ tu sencias ad me scribito .

Responsio

Noli amirari q̃ florigal ceteris prefert̃ . eciã nũc ortus hũi
lis impedimẽto sibi : et obstaculo esse nequit . omniũ cer-
te est eloquẽtissimus , nec vllum ego credo donuȝ a dijs immor
talibus datum ! quod magis q̃m elocucio promouet . vale .)

Eloquencia operatur vt
ceteris quis prefertur

Ene sentis amplissime fautor de eloquencia Nudius ter
cius ego in principis curia . ac demuȝ inuestigare cepi cõ
dicionem fortunãq̃ȝ florigalis : omnes vno ore : eademq̃ȝ sentẽ
ciã de promsere facundiã ip̃m promouisse : nũc nihil tantope
re mihi cordi est q̃ȝ studiũ eloquẽcie . spero q̃ et tu idẽ facies .)

Responsio

Eloquẽcie studio aliquẽ ꝓmoueri / iamdudũ id qui
dẽ et sciui : et ꝓbaui . sed gaudio te experiencia noscere q̃d
mihi credere antea vix voluisti . q̃obrem si consiliũ meuȝ seque
ris nihil diligencius curas q̃ȝ in discrecionis studio proficere .

Inuitacio amici ad conuiuiũ pagenduȝ

Placuit nõnullis amicis meis cõuiuiũ quãdaȝ celebracõeȝ
habere in qua vna cõuenirem⁹ . tu cũ abesses rogabãt lit
teras ad te scribereȝ ! quibus cercior fieres volo igitur litterulis

his te precatū / presencia tua diem decorari istaȝ velis . ꝑ quo
et ipsi : pariter ego in quouis erimꝰ parati negocio tuo . vale .)

Responsio

Ergratum mihi est constitui vobiscū et acceptum in cō
uiuio sepenumero expetebam huiuscemodi diem . faciā
vt eo quideȝ tempore presens fuero : ac pro tali munere ad quod
uis obsequium tuum promptissimum me reddam . vale .)

Vtrum curia romana propter
beneficia sit visitanda

Vit mecum vdalricus haijner . magna ille inducere iam
racione conatus est / curiaȝ romanā ingrederer ! propter
nanciscenduȝ beneficiuȝ aliquod Naȝ facile est inquit paupes
apud cardinales ceterosqȝ prelatos emergere . sed nondū delibe
raui quid facturꝰ sim . itaqȝ indubio est animꝰ . volo vero vti ꝯ
silio tuo nam si tibi videtur / fac me cerciorem . ꝗ̄ primum me
parabo . neqȝ vllam suscipiam in me moram . vale .)

Responsio

Issicile est suadere curiā ingrediaris ! tametsi ꝗ̄ plurimi
adipiscant̄ beneficia ! et fructifera : et pinguia Naȝ cōple
xio tua tenera est : et fragillis . si te illuc recipias / cū aer veneno
sus sit tibiqȝ repugnās . febris presto est : et omīs fere infirmita
tis morbus . an tibi faciendū sit ex his dinoscere possis . vale .)

De pestis habundancia

Ecepi me ad gorlitz coniūctissime fautor . estimabā insu
dare bonis artibꝰ . vt ꝯsuluisti . nūc supuenit pestis / omē
studiū anihilatū est : ⁊ pene dissipatū . scolares recedūt : anfugit
ipse rector . et non minus morbū ego timeo / ꝗ̄ ipi . rogo prop
ter vetustū inter nos amoreȝ ad me scribas quid facere debeaȝ .)

Responsio

Atis apud nos diuulgatū est mi iohānes pestē iam gorli
tzenses perturbasse . at vt petis / ꝯsiliuȝ vnicū patriam pe
tas Naȝ effugere possumus interdū morbū : infirmitatēqȝ illaȝ
si vero ipsam illam deus amoueat plagā possis reuerti . vale .)

Pater filio scribit vt se
ad vniuersitatem recipiat

p Lebanus noster vir magne modestie / fili optime conue
nit me : ac interconferendum persuasit / tibi auxilio sim
ad vniuersitatem. veni ocius : atqꝫ nunc magna festinacione
relinque studiuz in quo iam moraris : et quod te adalciora nō
leuat. pecunia presto est : quā creberrime desiderasti.

Responsio

Abeo graciā ꝑ magnā plebano nostro / qui curare como
duz meū maiopere dignat⁹ est. tuz in primis paternitati
tue : qui verbis eius fidē adhibuisti. ac deinde ꝓfectū meū ve
hemēter cupis petā nūc patriā : et vniuersitatē ingredi festina

Conqueruntᷣ erfordenses bo.
ꝙ ab hostibus vexantur

n Onqueruñt qui erfordiaz incolunt / damnū suscipere nō
paruuz propterea ꝙ om̄es occlusi sunt viarū aditus Nā
circundati sunt vndiqꝫ ab hostibus : inimicisqꝫ eoꝝ. et nisi gra
ciā apud principes inuenient / subsistere diucius nō poterint
velim siquid haberes erfordie / quātocius amoueres : ne litigi
um augereᷣ : et iter ad opiduz forte deinceps non pateret. vale:

Responsio

Ja est āmonicio tua : et ego firmaz in me ex ea cognosco
amiciciam tuam. qm̄primuz perlegi litteras tuas misi li-
bertum meum ad erfordiam res meas afferret : ne incomoduz
incurrerē. si intelligerem vnq̄ aliquid in quo futura tibi esset /
vtilitas haud aliter vigilarē / quā si de rebus meis agerem.

Quidez ingrediens in curiam
romanam nihil obtinuit

p Ost multos quōdaz ꝑsuasiones pecū curiā : acquirendo
beneficij causa. sed incassuz labor iste defluit Nā tot tan
teqꝫ modo occupaciōes sanctissimi sunt : cardinaliūqꝫ omniū
reliquoꝝ eciā / qui huiuscemodi habēt ꝯferre beneficia : vt ne
mo apud eos quicq̄ cōsequi potest ita demuz consumpta pecu
nia mea reuersussum / satis magno cū incomodo meo.

Responsio

m ultū em̄ turbatussuz / te nihil in curia acquisiuisse. peto tū
ad me eas scribas occupaciones : quib⁹ sanctissim⁹ iam

tantopere occupatus est. quib⁹ cardinales eciā: ac ceteri (qui ecclesie sunt colūne) aggrauati. in quo gratissimū mihi feceris

Occupaciones quibus sanctissimus aggrauatus est

Etis ad te scribam occupaciones! quibus aggrauatus sanctissimus est. longum profecto essem sermonem facturus / si ordine quodam enarrare vellem. scito tamē hoc vnū ꝙ rex de neapoli eum inpugnat: ingentemqꝫ contra ipsum duxit exercitum. neqꝫ vrbem exire audet pontifex. et quod periculosius est / romani ab omnibus eius dissenciunt sentencijs.)

Responsio

c Vm magna audiui animi ꝑturbacionē / summū pontificem et regem de neapoli dissidere. verendū est maxime / periculū ne aliqd̄ subeat ecclesia! extā magnoꝝ principū discordia. deus bene vertat: hancqꝫ amoueat plagam a fidelibus.)

Liber repertus est apud quendam qui erat amissus

Etulit mihi. C. marcus apud te vidisse librum quendā rethorice quem ego iamquidē ꝑdiderim. is scripsit mihi singulas disposiciones eius Te (qui magna mihi copulatus es amicicia) precor librum prestare velis. eciamsi quodam in loco forte inuenisses. ꝙ si recusaueris te iure conueniam.)

Responsio

h Abeo librū tuū rethorice disciplīe. nō inueni vt existimas sed libertus me⁹ qui nomīe meo te rogatū pro ipso faceret cepit te absente Nam cum adesses opinatus est tantam nostrā esse coniunctionem. ac amiciciam / ꝙ nullaȝ inde conciperes iram. rogo vero te / qua possum diligencia irasci mihi nullatenus velis. ꝙ promereri indies curabo. vale.)

Excusacio qd̄ de exili scribit materia

c Escio quid semꝑ scribā. cū nihil habeaȝ! ꝙ tibi hilaritatem prestare possit. vereor aūt de reb⁹ exilib⁹: ac min⁹ conferentib⁹ ad te scribere verū si tam auid⁹ / et cupid⁹ es litteraruȝ mearū / cū nō preclara mihi sint / humilia tūc: et prorsus velis

nota audire. paucis significabis semꝑ ad te litteris mandabo.

Responsio

Am ardeo litteras tuas: et ꝓsequor tāto amore/ vt ne sa=
ciari quidē valeo. etsi magnaꝝ sēꝑ reꝝ gesta nō occurrūt
accipe mediocria. nō semꝑ in arduis reb⁹ versamur. remissū ha
bere animū decz. ex quib⁹ reuera nō paꝝ amiciciā nrāz augebis

Congaudet amico magisterij gratū adepto

Ratulor vehemēter modestissime fautor te post longum
studij tui laborē/ adeptū esse magisterij statū. neqꝫ iā vllo
possez sermone ꝯprehendere quāto gaudio suscepi! cū necessa
rius tu⁹/ nūcciū illud ad me detulit: ⁊ nomīe tuo me valere iuss
sit. et siquid eciā tui gracia precepisset/ cupido anīo ꝑfecissez

Responsio

Egratulari mihi sane percepi. neqꝫ in hac tantum re ve
rumeciam in omnibus/ queqꝫ sunt alijs. de me sic habe
to ꝙ propter auctam nostraz ab ineunte etate amiciciaz: et nūc
roboratam quidem cum fortuna se offerret prodesse possem in
tua vtilitate non minusquam res meas prouiderem. vale.)

Correptō de obscuris et intricatis epistolis

Erlegi lrās tuas in quib⁹ estimabā me iocūditatē aliquā
reperire. sed cum obscure fuerūt intricateqꝫ: et tam longe
oraciones/ vt non soluz eam non intelligerē. verūe ciā tedium
inde cōcepi. fac claris lrīs ad me scribas. et ego tibi respōdebo.

Responsio

Eprehēdis me ꝑpter lōgas: intricatasqꝫ lrās! de q̄ nō pa
rū miror Naz p̄ceptores ipi mei hoc edocuerūt me modo
q̄nto possēt rariores ꝓlixioresqꝫ facere oracōes tāto ꝑfecto dicta
mē esset ornaci⁹. cū vero viciosum est. et ego tuū modū libens ⸿ sequar.

Ad amicū de euasione iuuenis vt eum perquirat

Osti iuuenem meum iohannez. is ceteris erat plerumqꝫ
studiosior Neqꝫ facile tibi edicaz quantuz laboris litteris
impenderet iam euasit nemo scire potest quo peruenerit. age si
ipsum comperies cura te cum permaneret! quoad ego resciscer
rem. quod certe quouis promereri obsequio volo. vale.)

Responsio

Nnūdinis liptzēsibus ocurſuz dedit mihi iuuenis tuus
benigne eū alloquebar. rogaui vt ad me diuerteret: ſ; ren
nuit aijt em̄ ſe miſſum eſſe ignoro quo in negocio. veruz pau
cos poſt dies promiſit mecum velle conſtitui. q̄ cum acaidit ti
bi ſcribam / ad me venias. vale.)

Petit ſubſidiū vt inimcos poſſit cōpeſcere

Abeo inimicicias: ⁊ quidē magnas. inſtitui vero eos qui
mihi inſidiantur gladio velle compeſcere: ac efficere vt
plane ſciant hanc ipſam cauſam propter quaz mihi inſidiant̄
facio te iam precatū / vt aduenias: et in hac re aſſiſtas: preſidi
ūq; preſtes! contra inimicos meos. id certe ꝑmereri velim.

Responsio

Rduum eſt gladio vincere. vincitur quoq; gladio / qui
ferro pugnat. ſcribas ad me cauſam! vnde talis exorta ſit
inimicicia. deinde videbo an racione poſſit haberi remediuz
aliquod et fieri amice compoſicio. ſin non poteſt / veniaz ad
te. vbi neceſſe fuerit preſidium preſtabo. vale.)

Notificat inimicicie cauſam

Ec cauſa eſt propter quam inter nos capitalis iam orta
eſt inimicicia Naz cum aliquando relaxandi animi gra
cia in plateis ſpaciarer / clamoribus ſuis me infeſtarunt. vllu
lando deriſerunt. fatuo compararunt. inſtitui equidem im=
portunitatez illam vlciſti. hec racio eſt quam poſtulas. vale.)

Responsio

Es parua eſt et exigua inter vos. et vt verum fateor / ne
q; lanam valet caprinam. te iam moneo abſtinere velis /
parumper ab iracundia. non remote eſt ad te veniaz ſpero me
hanc bene veſtram intercipere diſceptionem. vale.)

Significat nouā iam exortā ꝑegrinacionez

Xorta eſt ꝑegrinacio quedā in nickloſzhauſen. ferunt em̄
tam clara: tāq; magna ibi eſſe beate v̓ginis ſigna! vt ma
iora his mirabilia nūq̄m̄ audita ſunt. currunt impetu quodā
quaſi furentes / et adulti: et iuuenes. velim tibi cordi eſſet ſi=
mul! proficiſcendi intencio. et ego vna tecum ingrediar viam.

Responsio

Ideo multos currere / qui nickloßhausen petunt. sed homines sunt imperiti rerum. creduli quibus minime credendum reor. exclamant q͞mplurima signa: ac miracula / et nullum probatum est. equidem nolo me vie exponere / ne forsitan stoliditatem aliorum incurrerem: vale.)

Laudatur quis q͞ non
facile fidem adhibet

p Robe sensisti de peregrinacione in nickloßhausen. et q͞m q͞m primu͞ mihi intollerabile erat / q͞ eam floccifaceres / iaz au͞t vehementer approbo Nam sapienciores quibus co͞stat prohibent. dicunt: publiceq͞z exclamant nullum factuz esse miraculum. verum deceptionez esse et rudem populum oberrare.

Responsio

n On nouu͞ apud me est / eos esse delusos qui nickloßhausen visitarunt. at vehemencius miror q͞ populus tam parue racionis est / vt opilioni in timpano ludenti fidez adhibuit in hijs presertim que articulos tangunt fidei. ego sic mecum institui vt non his sermonibus: sed doctis crederez hominibus.

Ad amicum scribit an fratrem
vulneratum cupiat videre

Frater tuus vulneratus est. nam pridie cum nocturno tempore in plateis spaciaretur / a laicis quibusdam tam enormiter lesus / vt teste scissura aperte ruinam sencies capitis eius. igitur si cum viuentem exoptas videre / matura cursum / ne priusq͞m venias hominum e vita discedat. vale.)

Responsio

e Vod mihi scribis periculuz fratris mei / semper timebaz nullo em͞ vnq͞m modo potui tantopere sibi inhibere / qui in plateis ad mediu͞ vsq͞z noctis esse voluerit. festinabo tame͞ vt mox affuero. ipsuz vnu͞ priusq͞m moriat͞ conspicere queam.)

Ad amicum vt manifestet
germani sui vulneratores

Gisti lipcz͞k vitaz / qua͞do frater meus minor natu ad ne

cem vsq̃ vulneratus est. itaq̃ et eos nosti / qui mali huius auc tores fuerunt. te oro eos manifestare velis / vt ei pro illiusmodi satis faciant / et scandalo: et lesione. et pro ea beniuolencia tua obnixe omnia factura sum / que tibi placuerint. vale.)

Responsio

S Cio equidem factiosos illos qui germanum tuum leserunt sed vereor / eciam si manifestauero ne ipsi negaturi sint / et proinde inimicicia mihi oriatur. volo tamen precibus tuis cō descendere. illi enim sunt in ea culpa iohannes petrus et arnol dus / nec aliquos alios in tua retineas suspicione. vale.)

Quod factiosos iure conuenit

Conueni illos iure / qui in fratrem meum conspiracionē habuerunt / ac tantum verberibus affecerunt. primum negauerunt. postea demum quando aperte intellexerunt allatu rum me testimoniū confessi sunt. et extorsi ab ipsis satis mag nam pecuniam. nolui parcere ne deinde maiorem forte haberet ad peccandam licenciam. vale.)

Responsio

Extorsisse ab illis pecuniam qui ledebant fratrem tuum gaudeo Nam iusticia petit. et preterea maxime faciendū erat / ne eciā alios sumpta occasione facile tanto impetu: ac furorē inuaderent. gratū mihi est / q̄ ad me scripsisti. vale.)

Ad amicum q̄ pater eius

factus est magister ciuium

E Tsi ante de rebus mediocribus ad te scripsi / que patriaz tibi attulerunt leticiam. gaudium certe magnum mihi est iam litteras efficere / e quibus summā animi reciperes hilarita tem. quippe significatum a multis est patrem tuum esse adeptū hunc magistratū q̄ ceteris presit. gaudebam plurimū tum prop ter summa eius virtutem / ne ipsa semper inculta quidem mane ret tum q̄ mihi a puericia precipuus fuisti amicus. vale.)

Responsio

H Abeo gracias tibi magnas / q̄ mihi iam significasti patrē meum consecutum magistratus apicem. velim certe con

tractum audire. nam cure ingentes sunt: et labor pene intolle-
rabilis. verum pio animo effecisti. ideo pro ea re vnquam pro-
desse si potero diligentissime exequar. vale.)

Ad quendam vt carmina
sibi amena dirigat

s Cio te esse in eo loco vbi frequencia concinentur carmina
figuratiui cantus dulcissima. maxime autez cordi mihi
est / ea studio amplecti. erit vero gratissimum si qua mihi deleges / amenitatem quandam in se habencia. atqz ego vt primuz
potero in obsequio tuo non lentescam: vale.)

Responsio

s Tatuisti vt audio / te velle nimium studiosuz prebere carminum musicaliuz velim pocius ceteris artibus studeres
nam hec vna (quā musicā mensurabilē vocas) sciencia / adolescentibus prodest fateor. viris paruz. senibus nihil. alie vero
doctrine conferunt antiquitati / senesqz venerabiliores faciūt.)

Commendacio carmi
num figuratiui cantus

m Agna diligencia curaz / in musicalibus quidē proprietatib9 exercitacior euaderem. tu dissuades / q̄ ā miracione
quadā suscipio. responde ad vnū queso. nonne contentus ipse quemuis solet non mediocriter promouere. ac demum pauperes ipsos: atqz inopes sublimare. id cuz abs te intelligam / q̄
vehementissime racionem tuam probabo. vale.)

Responsio

I auscultare velis: attencioribusqz aurib9 pcipere intentū
meū / amouerē iaz abs te omnē ambiguitatē. equidē nō
redarguo disciplinā / quam veteres musicam appellant. sed nimium studiu; / ita vt locus melioribus non reseruetur. id enī
si accidit reprehensione: et quidem maxima dignum est. vale.

Musicalibus non ni
mium est insistendum

Onspicatus suz epistolā tuā / quā ptiz pbo / in eo q loc9
melioribus obseruari debeat. partim plane non intelligo

Nam quo pacto certe nunc ignoro fiat. aperias precor ita reſ
racione quadā vt apprehēdere poſſiz. ⁊ in hac re te vnū ſequar

Reſponſio

Vamplurimos vides adoleſcentes / qui ita ſunt inſtitu
ti / vt nihil preterꝙ̄ huiuſcemodi carmina amore: ac ſtu
dio proſequuntur. negligunt pene: ac floccifaciunt omnē aliā
doctrinaz. tu ſic adiſcas moneo / altera coniuncta ſit alteri ſci
encie non vt propter vnius dilectionē relinquā tranſgrediaris

Ad ſcolarem vt ſibi notificat actꝰ ſcole

Audebam plurimum quando in gorlitz te ſcolas frequen
tare intellexeram. locus famatus eſt: et indies magis. ac
magis a pluribus laudatur. te oro amiciſſime. N. fac me cer
ciorem vnis litteris qui actus veſtri ſunt: et lectiones: et exerci
cia. et quas vos ſciencias pre aliis diligitis ꝙ cum feceris rez ha
beo abs te gratiſſimam. vale.)

Reſponſio

Etis vehementer actus ſcole illius manifeſtare. facio li
bens Nam in diialeticis porphirium: et carhegorias are
ſtotelis elegimus. in prima philoſophia ſubtiliſſimi iohānis
ſcoti diſtinctōnes / quas formalitates nunccupatis In ſtudio
autem humanitatis buccolica virgilii ſeruiumqꝫ interpretez ei
us. hec ſunt que ſcire voluiſti. vale.)

Ammiracio de tam altis
lectionibus in particulari

Vamprimum legi litteras tuas ſtupefactus pre ammira
cione Nam inauditum eſt ita altas et preclaras exercere
actus in particularibus indicabam magiſtro meo epiſtolā tuā
non minus ipſe qm̄ ego ammiratus / nec ſcire poſſumus quez
ſeruiū apellas. cuiꝰ ille liber ſit facultatis expone. et in nullo
iam plus officium tuum requiram. vale.)

Reſponſio

Mmiraris de re exigua: et minie mirāda. ſatis tn̄ faciaz
peticioni tue. nā ſeruiꝰ gramaticꝰ: ⁊ inter alios excellēcior
eſt. etenim interpres virgili fidelis. nunc autem ex te intelligere

velim qui tamen vestri sunt et actus: et lectiones. que mihi sic nunc innotescas non minus rem gratam feceris. vale.)

Postulat contra sibi pan
dat actus scole sue

p Ostulas actus scole nostre / naz pueriles sunt. siquidē figuras donati habemus: pariter verboꝝ composita: ac in logicis paruulū. hoc studiū nostrū est: hec mentis agitacio:)

Responsio

Redideram te profectum etate: et deposuisse iam puericiam. quid moraris in ipso illo prodio? quod te indies stulciorez reddit. en plures coetanij tui / in baccalarios magistrosqꝫ promoti sunt. tractacio hec puerorum est. vide ne diucius manseris: vel nunꝙ ad alciora condescendes. vale.)

Putat alia non posse in
telligere sine fundamento

B ijs enim studium meum esse prodium: dissuades quoqꝫ me morari in eo diucius. at magistruz meū consului! cuius omnino est sentēcia ne ab ipso discedā. nullos posse inquit ad grauiora peruenire nisi hec lucide intellexerit. tum sup hac re maxime expeto consilium tuum. vale.)

Responsio

q Visqꝫ laudat tractacionez suaz. sic / terencian⁹ gnato assentacionē. quere ab alijs consiliū! qui experiēcia habēt hij profecto aliter suadent! et longe a verbis illis dissenciūt. racio mihi habēda est. plus doctiores ꝙ ego hāc rez tibi exponēt

Noua de super habundancia pestis

v Oluisti ad te noua scriberem! eciamsi non semper iocunda essent: facio itaqꝫ Nam fuisti interdum in tridentina ciuitate. hec inꝙ tanto pestis impetu aggrauata / vt in vrbe illa hominem amplius non videres. vale.)

Responsio

q Em narras horrere plenā! que non paruz me perterrefacit: equidē timendū est / ne plaga illa nos similiter inuadat. deus auertat in cuius manu sunt oīa. ad hanc rez nihil cō

sulciꝰ autumo / q̄ꝫ ꝙ deū quisqꝫ deprecet̃ ! propiciꝰ nobis sit.)

Contencio duorum qui di
uersos principes laudarunt

Utruz ruperti : et wilhelmū iudicis probe nouisti . inter
eos em̄ exortū est litigiū : ⁊ magna inimicicia ! qui añ con
iunctissime vixerāt Nā alter duces saxonie : alter marchionez
pluris esse p̄dicauit . ⁊ quisqꝫ alteri repugnauit / donec verberū
impeditus : et capillorū inuolucio sequeret̃ . volui vt hec scires

Responsio

Nos litigasse pro eo ꝙ nihil conducit stulticie signuz est
etenim si vterqꝫ victoriā obtinuisset / nec melior esset vic
to aut prestancior victor ipse : rogo vt illi verberibus decerta
bant / tu litteris mecum de ea re contendere . non vt aliqua in
ter nos nascatur ira . sed pocius vt tanto lacius scribendi stiluz
apprehendamus . extol'as vnum volo . alterum ego commen
dabo quo mihi placitam rem ages . vale .)

Contencio duorum per epistolas
qui diuersos principes cōmendant

Ubes ad te scribam / pluris faciam / aut marchionem :
aut duces saxonie vt scribendi copia amplior sit . faciam
sed albertuz qui marchie imperat excellenciorē predico : et famo
siorem . propterea ꝙ bellicosus est : et peritus multarum reruz
Duces aūt saxonie parum / vel nihil / de bellis sciunt . proin=
de est hunc esse solerciorem . quid tu sencies significato . vale .)

Responsio

U laudas bellicū strepitū in duce brandeburgensi . et hac
de causa preferri putas euz his qui misne presunt . at ego
aliter ꝙ pax ipsa et tranquillitas magnificencior sit q̄ꝫ lites : dis
cordiamqꝫ spargere . scitum vero est principes quos ego cōmen
do / omnia facere matura deliberacione : et non in consulta ce
leritate Clamabo ego arma cedāt toge : cōcedat laurea ligue .)

Ad amicum ꝙ omnibus
in rebus tedium habet

Abeo tedium vehementer Neqꝫ bonaruz arciuz plus trac

tacio iocunda est. laborare autē nequeo. et redditus nulli sunt mendicare non valeo. tu rem pergratā ostenderes / siquod iter manifestares / quo me honeste iam alere possem. et impigruz me haberes in quouis beneplacito tuo. vale.)

Responsio

C Ogitaui non paruz de condicione tua: et institucōe tam enormi etsi manseris in ea sentēcia / nihil ꝯsulciꝰ est ꝙ̃ ingredi schlabaciā. hec eñ terra / om̄es desides: et tardos nutrit et quantū plus quisqz tepet / tanto ipse felicior est in ea ꝓuīcia quare te accingas vt ꝙ̃ primū in eaz venias: et nihil tibi deerit.

Gaudet ꝙ de miseria eius cōpaciatur

G Audeo plurimū quū intellexi ꝙ miserie mee studes inuenire medium aliquod. deinceps autē precor ad eaz quaz schlabaciam appellas viaz indices. qua demonstrata nihil erit quod me impediet: quin vie me exposuero. vale.)

Responsio

Jaz tibi indicarē facilime ad schlabaciā / si a labore non abhorreres. primū te proba / an laborū pacientissimꝰ sis ꝙ cum ad me scribes dabo operam vt morem tibi geram.)

A puella citatus petit amicuz in ꝓcuratorem

Citauit me puella quedam: et vt in vxorem ducam deposcit dies iudicij adest. neminez habeo qui procuracionez bene expediet. et ipse quidē iuris ignarus Te igitur (qui magnam periciam iuris habes) precor mihi astare non recuses. et onus procurandi pro me assumes certe efficiaz pro ea beneficēcia / nulla me vnꝙ̃ arguet ingratitudo. vale.)

Responsio

C Um in negocō magni pōderis: cuiꝰ arduitate impedior ad te nunc venire nequeo. scribas tñ que puella sit et que habita sunt verba / ero tibi si valeo auxilio. tibiqz exponā an ius cogat eaz ducas. vel contractio ista matrimoniū postulat.

Manifestatꝰ persona et virginis condicio

N Ota tibi est katerina arnoldi filia. ipa est que ad vitā coniugalē me ꝯpellere presumit. verba autez hec sunt sis mea

simqꝫ tuus. et sine omni ꝑtrli ducendi intencione. ea propter spero me liberuꝫ euasuruꝫ. quid tibi appareat mihi innotesce.

Responsio

n Osco virgineꝫ de qua scribis. ꝑfecto pulcra est: ꝛ nobilis verborū auteꝫ serieꝫ obscure scripsisti Nescio an verba de presenti: vel de futuro sunt. in quo vis illa occultatur. in eo iā vno fac me certum! et iuris sentenciam enodabo. vale.)

Talia fuerunt verba matrimonij

Erte de p̄senti fuit locucio nostra. aijebā tu mea es. quā diligo: quamqꝫ plus amatur⁹ alijs femineis personis. at hec inquit tu meus es! queꝫ amare non desinam. sed ioco illa referebam. nullum in mentem incidit matrimonium. vale.)

Responsio

Atis plene intellexi negocium tuuꝫ. et non est preter vnuꝫ iter q̄ primum ducas ipsam. verum est matrimoniuꝫ sacramentumqꝫ perfectum. vide ne sumptuꝫ quidem facies magnum Nam prorsus in eo dampnaberis. vale.)

Conqueritur multum ꝙ per puellam deceptus est

t Vrbor animo! ꝙ iuuencula ita me decepit. et ꝙ taꝫ acerbum euentum predicis. quid dicent parentes mei? qui in sacerdocio me esse optabāt. obsecro si quod remedium inuenires aut euasionem quandā in ea subsidium preberes id vnū per gratum mihi foret. vale.)

Responsio

Erlustraui q̄ plurima iuris volumīa. fui diligens an q̄uo piam modo medelam porrigerem. sed non valeo mētiri totus processus. quorūqꝫ codicū pro puella est. feras pacienter et cogita quia plures ex sapientibus coniugati sunt. vale.)

Ad amicuꝫ ꝙ ad nupcias est inuitatus

a D nupcias inuitatus sū: ꝛ ad vesptinas coreas. habitur⁹ satis magnā esseꝫ voluptatē: et quandā ani recreacioēꝫ. dissuadēt p̄ceptores mei. aijūt libidinē me ꝯcipere nocituā! ex mulierū aspectu. scio aūt te sil' inuitatū esse. peto litteris ad me dmā

des quid factur⁹ sis. si ꝓficisceris ⁊ ego. sin manebis / ⁊ ego qui escā

Responsio

Mniū preceptoꝛuz verba eadē sunt. suadent precipiūtqꝫ multa / ipsi que non faciunt. inhibuit rectoꝛ me⁹ nequis qm̄ coreā inuiseret. ego pergā eo nolente. fac paratus sis die io uis. tuz oculi nostri saturabunt̄ pulcerrimaꝝ / et virginum: et mulierū aspectu. et gaudebim⁹ quasi ꝯstituti essem⁹ in ꝑadiso

Timet quidem laycoꝛum inimiciciā

Vi paratus omnino / crastina die tecū ad nupcias me re ciperez. sed tanta est in nos laycoꝛum inimicicia ꝙ a tali nunc voluptate abhoꝛreo. malo quiescere integris mēbris / ꝙ̄ gemere vulneratis. accipe in partē melioꝛē ꝙ non venio. vale.)

Responsio

Redulus es omnino: et facillime verba te deterreant Nā si nobis layci insidiantur non tam repente inuadent. et nos manus habemus: et defendicula. cur faciunt ipsi? quia plus amamur qm̄ ipsi. in quo displicenciam habent. veni igit̄ omnia tuta sunt: et secura. et letabitur cor tuum. et omnia mē bra exultabunt. vale.)

Narrat se esse petitum vt quendam sibi reconciliat

Enit ad me mucius agellus: atqꝫ idē interloquendū retu lit te aduersus ipsuz quandā forsitā concepisse iram / pro pter eam quā nuper dissensionē habuistis in collacione Res si bi grauis est / ꝙ te sibi inimicuz scire debeat. propter rem minu tam: proꝛsusqꝫ vilē. et antehac summū semꝑ te amicū ꝯstima uit. fecit me rogatuz ipsuz tue societati reconciliarē. nō enim in ꝗuo animo quippiaz fecisset Te itaqꝫ precoꝛ propter summaz inter nos familiaritatez hanc tuo moueas ex animo iracundiā et vt ante agellus noster erat amicus / ita quoqꝫ maneat Nihil est in quo magis mihi complacitum iri posses. vale.)

Responsio

n On parua ira concitatus eram in agellum / propter illata eius verba / quib⁹ me admoduz infestabat. itaqꝫ mihi ꝑ

posui nullaz debere inter nos amplius fieri amiciciaz. sed litte re tue / quibus pro eo rogas omnez iracundiaz ab animo meo depulerunt. tanta eñ tua est apud me autoritas / vt existimez aliqua in re tibi non parere nephas esse. qua propter quitquid vnqm̃ ex me habere volueris efficiam libentissime. vale.)

Narrat agellum gratulari
ꝙ amico offenso reconciliatus sit

Ampridem mecuz erat agellus / noster familiaris. aijt lit teris meis se tibi reconciliatũ esse. tantas mihi habuit gracias quantas educere nullo possez sermone. atqz idem predicat lon ge maxima in eum tua beneficia / post habitam modo reconci liacionẽ / et nullius se dicit scintillã ire prioris in te sentire. qua tandem re firmam tuam erga me amiciciam: et item necessitu dinem cognosco. ac nunqꝫ te amare desinam. vale:)

Responsio

Jbi complacere studui semper. nec illud tibi vel abditum est: vel ignotum Et ita de me habeas / me agellũ nostrũ non modo amare: sed vt amicissimuz diligere Et eam que in ter nos erat dissensionez omnino ex animo propulisse: in has cognoui discordia / quãti / et te faceret: et me similiter Quare te oratum facio / eum non minus qꝫ me diligere velis. vale.)

Dolet de incendio amici

Rater tuus minor natu retulit te huiuscemodi suscepisse dampnum / vt prope cecidissez in desperacionez Nam do mum tuam inquit perijsse incendio. ꝙ cum audiui non min⁹ commotus eram ac si illud quidem ipsum dampnum meis sen sissem in rebus. tu scis quomodo te diligo: et quomodo tuum incõmodum velut si mihi accideret fero Neqꝫ minus eciaz tibi velim pressidio esse qꝫ mihi ipsi. itaqꝫ oratum te facio mesticiã illam deponas. siquem ceperis defectum. ego supplebo. sunt mihi (dijs gracias) tante res familiares vtrisqꝫ nobis sufficere valeant. ꝙ cum feceris cognosco tuam in me planã fiduciã:)

Responsio

Vrbatus erat in me anim⁹ me⁹ / ꝓpter dampnuz illud qꝺ

ex incendio susceperam. sed postq̄ʒ littere tue venerūt huiusce-
modi dederūt cōsolacionē / vt omīs a me fugit conceptus me-
ror. tu reuelasti cor meum suauissime amice. tu mentem meaȝ
ab omni liberasti tristicia. tu quoqȝ effecisti vt ad animum de
nicȝ redij. atqȝ hac quidē epistola tua me perpetuo tibi debitu
tum astrinxisti. firmam tuam erga me amiciciaȝ cognosco. ne
qȝ cessabo vnq̄m semperqȝ conabor: vt aliquando familiaris
demum: officiosus eciam in factis tuis videar. vale.)

Petit vt iuueni hospi
cium subordinetur

J baccalarie fautor amicissime / te oro presenciuȝ osten
sorem in prouissionem tuā recipias: ac meo nomine ho
spiciuȝ ei subordinares. iuuenis est sat boni ingenij: plurimū
qȝ eum et dilexi: et diligo. sic enim habeto / quitquid ei feceris
mihi facis. ac si oportunitas se vnq̄ʒ ingereret / vt a me quip-
piam postulaturus uenires: aut tibi complacere possem / certe
in tua re quecūqȝ esset me studiosissimum videres. vale.)

Responsio

Postulas / iuueni tuo hospicium subordinarem. faciam
libenter. nec opus erat illud a me rogare. tantum certe sig
nificare. sic esse reor confirmatam amiciciam nostram / vt al-
ter alterius negocia tanq̄ʒ sua procurat. atqȝ ideo de me ita co
gita velut de coniunctissimo tibi hominum. vale.)

Gaudet de fortuna alterius

Ptime fautor gaudeo vehementissime: et plusq̄m prolo
qui decet huiuscemodi fortunaȝ accisisse. sed quid fortu
nam nomino? scio enim talem iam statum / magis a te hono
ris accepturū / q̄ʒ tu ex eo vtilitatis. vnū tamē precor ne asper-
neris eos ipsos quos antea complexus es amoris vinculo. et ā
mota omni dubitacione / deus omnē quē ducis statū fecūdet.

Responsio

Te gaudere scribis de fortuna mea: statūqȝ secundo. scio
equidē te non solū gaudere: verūeciā plurimū exultare. ce
terū ignoro an sit tam fertilis status vt proclamatus est / necne

qualiscūqꝫ tamē sit / iocunditatē mihi affert / te gratulari nomine meo quod et ego in prospertatibus tuis semper faciam.

Notificat albertū saxonie ducē aduersus Mathiam vngarie regem arma mouere

Ogasti germane / et multo studeo / siquando ad me aliq̄ qua et ammiracione digna : et auditu deferentur ad te p̄scriberem. dedi operam hactenus satis vt facerez desiderio tuo atqꝫ nudiustercius / ethiolus eque mihi / et amicicia : et propinquate coniūctus scripserat Inditū principez nostruz albertum saxonie ducez / colluz romani imperij subiecisse. onusqꝫ illud subiuisse / vt constantissimū opiduz neustat / miris modis vngaro resistens / e manibus crudelissimis mathiesch possit liberari collegit exercitū ratispone. hec te scire volui. vale.)

Responsio

Rater amande : atqꝫ fortuna mea charior / grande facinus ad me scribis Nec minus mihi q̄m ceteris / quibus scriptionis tue copiam legendi feceram horrendum. audacia est : et confidencia mirabilis / ducem nostruz preciosum hoc negociū subiuisse. tu scis q̄m potens est et bellicosus rex vngarie q̄ꝫ impaciens iniuriaꝝ / siquando offendat Timenduz est periculuz imminens modo capitibus nostris Siquidē triumphante rege nec tua manebit. nec quieta prouīcia illa. hec verenda sunt certe. et que ego plurimum timeo.)

Epistola replicans

Epone timorem frater / atqꝫ ad spem te conuerte. nō enī tantus subest timor : neqꝫ periculum Nam negociuz imperij est / plusqꝫ cesarem q̄m ipsum ducez tangens / neqꝫ suo populo prelium aliquod ingredietur Sed cum eo quem imperiales vrbes : ac duces ordinati ad facinus hoc egregium / destinabunt. quas ob res victoria in manibus est Nec romano imperio Mathiesch ille fraudolentus resistet. ꝙ cum fausto omne perficitur summam laudem princeps illustris consequetur famaqꝫ eius efferetur vsqꝫ ad sidera. vale.)

In precedentem replica

Erfectum opus manifi cabis. serenũ pbabis vesperi diẽ retentuz ostendes passerem: ceternm de dubijs nihil diffi nies. velim profecto ne spes inanis nimiuz frater te extolleret. vt si aduersa acciderent asperitas eoꝝ: et importunitas te non offenderent. imperiti rerum varia loquuntur Ego autẽ rumo ribns credenduz esse non censeo! donec res in lucez perducatᷓ.

Rursus in illam replicacio

Ormitat lepu s apertis luminib⁹. pauet in altissimis ar boruz culminibus auicularuz genus. et cancer ex intimis fluuij latibolis sonitu conti pellitur Sic quoqꝫ et tu timorosus in medio formidas romam imperij. audi obsecro vt clare rem negociumqꝫ intelligas Totum sic fedus contraxit imperiuz vt si inceptum principis piclitaretur / ꝛ principes electores essent et ciuitates imperiales presidio. quare satis constat nullum se imminere periculum. vale.)

Responsio

Tsi antehac vehementer timebaz / suauissime frater / ne dux noster magnificꝰ periculũ aliquod subiret / auertis ti tamen a me omnem timorem. quandoquidem intellexi rem illaz fieri plus ab imperio romano q̄ꝫ a principe nostro. quare tibi graciam habeo amplissimã ꝙ ea ad me scripsisti. et quib⁹ rebus vicissim tibi complacitũ iri potero faciam semper:)

Petit ne ad iura applicetur
vt in artibus possit manere

Vasit cognatus meus (sacerdos quidaz graui senio con fectus) vt non oĩe tp̄s: et presertiz melioris etatis in arti bus consumerez. q̄ꝫ primuz censet ad iura me applicem! in qui bus maior est vtilitas: et fame splendor euenturus Ego autez quia ad artes plurimuz propensus sum / inuitus studiũ ipsaꝝ relinquã Si recalcitrauero vti ferẽ stimulis / quo me p̄sidio in vniuersitate cõtineo carebo Te oratuz facio suauissime fautor consiliũ des in negocio illo! vt valerez in artibus manere et nõ amittere fauorẽ dñi mei. qđ omni obsequio libens ꝓmerebor.

Responsio

Etis medium aliquod vt domini posses fauorē retinere eciaz si iuridice facultati non adherescercs. miror importunitatem peticionis. cum pocius nemine instigante iura deberes / diligere q̄p artes Te oratum facio vt propositū illud abicias. et cum satis in artibus profeceris / quid sacrum ius poscit velis conspicere. fac te obedientem senciat pater. hec facies cum iuris equalitatē cognoscere studes Tū presidia tibi presto sunt. fauorq̧ omnium amicorum. vale.)

Quod studentes de hamburck
a comite de barbe capti sunt

Ogasti sepenumero / nouitates sique mihi forēt ad te pscriberē Nūc noua in manibus sunt! si ad dampnū tendēcia / eo nūccupantur nomine Tu nosti hamburgenses paulo ante in studio nostro cōstitutos. hij cū patriā peterēt. Comes de barbe in via illos cōprehendit captiuosq̧ in vincula cōiecit vniuersitas nostra pro ipsis laborat! vt libertatē consequerenť siquādo psperiora ad me peruenient / similiter ad te scribaz.)

Responsio

Oleo hamburgenses captos esse: et in vinculis retentos Eteniz magna mihi fuerunt / et amicicia coniuncti: et in omni tractacione socij. vtinam vniuersitas aliquid pro salute eorum posset efficere Te oratum facio / quitquid in hac re fiat ad me scribere velis. vale.)

Quod omnis labor leuis est vt
in schlabaciam posset ingredi

Acilis erit omnis labor: acceptusq̧ / quez aggredi p talī vita deberē. adeo iam incensus sum amore / ⁊ laboris huius: et prouincie! vt vix quidē expectare queo! quoad illud demonstrabis quod de hac re noueris Te nunc veni[illegible] deprecaturus / id vnum non differas. sed prestes manuductionem vnā ad terram illam. et te amore nunqm̄ desinam. vale.)

Responsio

Vpis scire quo pacto habes notum iter ad schlabaciā. et

postulas tibi manifestē / quo labore ingredi necesse est. en cona
tus talis Si expetis te accingere. primū oportet q̄ꝫ maxime ve
spertina hora inebriaris. deinde vt cū cubitū discedas vomitū
facies. tum cantarus assit. cuius ansa dextera semper teneatur
que cum plena sit de optimo vino / ebrietatē reficiat. ea in noc
te octies ebibas. die vero sequenti / cū circiter septimā surrexe
ris horam / vino vtaris sublimato. idqꝫ ad triduuz continues
tum de dormiēte manifestabit iter hoc / ad locū quē deposcis.

Descriptio terre schlabacie

Jspoficionem terre schlabacie sic intelliges Naz additus
eius difficilis est. custoditur porta velut aureū vellus est
em̄ circūdata muro marmoreo. porta eius enea. et pons quidē
aureis pendens chatenis Nisi em̄ dimittatur aggressus nō pa
tet Nam flumen ingens et profunduz circumlabitur. nemo in
troibit nisi vocatus. nemo vocabitur nisi ebrietatē per triduuz
seruauit. atqꝫ eciā vomitū vigesies fecerit. tum intraueris repe
ries riuos / et lacte: et melle fluentes. lacus omnes piscib⁹ assa
tis pleni sunt Aura veris condicionez perpetuo habet. et arbo
res vineeqꝫ: ac fructus deferentes plante autumnuz non relin
quent Jllic phalernuz dulcissimuz in copia et quoquo ꝓficis
ceris conspicies sub arborib⁹ paratas mēsas / refertas om̄i cibo: ac
potu / que delectacionē pre se ferūt balnea amenissima / in qui
bus mulieres: virginesqꝫ a viris nō seperant̄. discumez nulluz
Sed cum amata quisqꝫ consedit: ac illa que visus voluptatē:
tactusqꝫ afferūt exercet. ort⁹ prope est vbi balneo dimisso quie
sces. in quo crescunt flores pulcerrimi. vt si debilitatem conce
pisses quandam / hij tum colore: tum odore reficiunt. conten
tus quoqꝫ animum q̄ꝫ maxime recreat Jtaqꝫ postremo huius lo
ci a paradisi gaudijs suauitatem differre non dices Jstic est de
quo hominum fabule sunt quenlibet tardum pigrumqꝫ assum
ore pullū arripere. et qui potest diucius dormire / is profecto
maior est: ceterisqꝫ prefert̄. sunt plura alia in hac terra / que vo
luptatem afferunt sed breuitatis ob amorem dimittam / vale.)

Displicet ꝙ deridetur propter schlabaciam

24

Etsi omnes quam ad me scripsisti de schlabacia materiam. nec aliquid inuenio certe / quod me derisum non faceret. scias siquidem si vsu nonnumquam venerit parem tibi referam et equalem graciam.

Responsio

Irasceris mihi propter schlabacie descriptionem. an temere feci obsecro quod te parumper deridebam Nam peticio tua stulta erat. rem petisti stoliditate plenam. nihil habes inquies. nec laborare: nec litteris dare operam proponis. abice hanc procor dementiam. et litteris inherere non desine. tum in maximum cresces virum

Quod oraciones pro quibus scripserit non misit

m Urabam honorande frater / cum in ceteris / esse deberet hominibus concitacio quedam ad deuocionem: tum maxime in religiosis! qui sunt veluti speculum quoddam aliorum in quo se intueantur. vt facilius vitam sanctam consequantur Sed ignoro quo vsu uenerit cum tuam in me fraternitatem rogaui oraciones scis quas mihi impartires / hactenus obtinere non potui Negligentem te prebuisti. ac eciam fuisti impedimento / quod medio iam tempore eas quidem ipsas oraciones (quia non habuerim) minime oraui Etsi ex ea re quippiam / aut delicti ortum sit: aut peccati culpa / in te redundet: et pro hac negligencia deo racionem reddas Te ad huc facio oratum / propter eximiam quam quisque dilectionem debet habere erga saluatorem nostrum / quondam memoratas oraciones mihi velis / et in breui scriptas mittere. quas cum orauero / tue singularis in me charitatis non ero immemor. vale.)

Responsio

Cusasti me grauiter perdulcis frater / quod oraciones iam pro quibus scripsisti repente non miserim Ego te oratum facio eas tu ipsas oraciones velis benigne suscipere a presenti tabellatore etsi antehac quippiam neglectum sit / in ea negligencia precabor veniam a saluatore nostro Tua nunc inter est supplere defectum Et siquando oraueris esse vellis memor fratris tui / quod rursus efficiam libens. vale.)

[illegible]